Αρχειακός Τόπος Θεόδωρου Κολοκοτρώνη

Αριθμός Τεκμηρίου 0755

Επιστολή του Γεώργιου Καραϊσκάκη προς τον Θεόδωρο Κολοκοτρώνη για τις μάχες σε Ελευσίνα και Χαϊδάρι

12 Αυγούστου 1826

Ταυτότητα Εγγράφου *(Περίληψη)*

Ἐπιστολὴ τοῦ Γεώργιου Καραϊσκάκη πρὸς τὸν Θεόδωρο Κολοκοτρώνη, μὲ τὴν ὁποία καταρχὰς τὸν ἐνημερώνει γιὰ τὶς νικηφόρες μάχες μετὰ τὸν ἐρχομό του στὴν Ἐλευσίνα. Ἀναφέρεται στὴ γνωστὴ ἀπὸ τὴ βιβλιογραφία σύγκρουση στὸ Χαϊδάρι, στὶς 6 καὶ 8 Αὐγούστου. Τονίζει μὲ ἔμφαση τὸ πλεονέκτημα ποὺ θὰ τοὺς προσέδιδε τὸ ἱππικὸ καὶ ἀπευθύνει ἔκκληση στὸν Θεόδ. Κολοκοτρώνη νὰ στείλει τὴν «ἄτακτην καβαλλαρίαν», ποὺ ἔχει στὴν Πελοπόννησο, προκειμένου νὰ συντρίψουν τὸν Κιουταχῆ πασᾶ. Στὴ συνέχεια, μὲ τὴ συμμετοχὴ καὶ τοῦ ἴδιου προσωπικὰ θὰ στραφοῦν κατὰ τοῦ Ἰμπραὴμ πασᾶ στὴν Πελοπόννησο. Μὲ τὸ ἴδιο πνεῦμα εἶναι γραμμένο καὶ τὸ παρακάτω σχετ. [756] τῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς πρὸς τὸν Θεόδωρο Κολοκοτρώνη. Ὁ Καραϊσκάκης ζητᾶ τὴν ἄμεση ἐνίσχυση τοῦ στρατοπέδου μὲ τρόφιμα καὶ πολεμοφόδια. Μεταδίδει, ἀκόμη, πληροφορίες γιὰ τὴ συνάντηση στὴ φρεγάτα τοῦ Δεριγνύ, δύο ἡμέρες μετὰ τὴν «ὕστερη μάχη», δηλαδὴ στὶς 10 Αὐγούστου 1826, ὅταν ὁ ἴδιος ὁ Γεώργ. Καραϊσκάκης καὶ κάποιοι ἀκόλουθοί του συνέπεσαν μὲ τὸν Κιουταχῆ πασᾶ, τὸν Ὀμὲρ πασᾶ καὶ ἄλλους Ὀθωμανοὺς ἀξιωματούχους. Ὅπως γράφει χαρακτηριστικά: «Κατ' ἀρχὰς ἐξιπάσθηκα, γρήγορα ὅμως ἐφιλιωθήκαμεν καὶ ἐλπίζω νὰ τὸν κοστίσῃ ἡ φιλία μου» (γιὰ τὴ συνάντηση στὸ πλοῖο τοῦ Δεριγνὺ βλ. καὶ Ἡμερολόγιο τοῦ Ἀγώνα, σ. 533). Τέλος, ἀσκεῖ αὐστηρὴ κριτικὴ σὲ ἀλλαγὲς ποὺ ἔγιναν στὸ σύστημα τῆς Διοίκησης, γιὰ τὶς ὁποῖες παραπονεῖται στὸν Θεόδ. Κολοκοτρώνη, γιατὶ δὲν τὸν εἶχε εἰδοποιήσει. Δὲν εἶναι σαφὲς σὲ τί ἀκριβῶς ἀναφέρεται: στὴ συνάντηση τῆς «Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς» ἢ στὴν ἐκστρατεία τοῦ Προέδρου της, Ἀνδρέα Ζαΐμη, στὴν Κόρινθο – Βοστίτσα; Μήπως σὲ κάτι ἄλλο; Πάντως, λίγες ἡμέρες πρίν, στὶς 2 Αὐγούστου, εἶχε δημοσιευτεῖ στὴ ΓΕΕ προκήρυξη γιὰ τὴ σύγκληση Ἐθνικῆς Συνέλευσης στὸν Πόρο (βλ. Ἀνδρ. Μάμουκας, Τὰ κατὰ τὴν ἀναγέννησιν, τ. 5, σ. 123-125). Παρότι ὁ Γεώργ. Καραϊσκάκης ἀναφέρει ὅτι ἡ ἐπιστολή του στέλνεται μὲ εἰδικὸ ἀπεσταλμένο, παραδόθηκε μαζὶ μὲ ἄλλη, ἐσώκλειστη σὲ ἐπιστολὴ τοῦ Ἰωάννη Κωλέττη (βλ. τὰ σχετ. [757], [760]). Τὸ ἔγγραφο δημοσιεύτηκε ὁλόκληρο στὰ Ὑπομνήματα, σὲ δύο τμήματα. Εἶναι ἐνδιαφέρον ὅτι τὸ ἴδιο μέρος τοῦ ἐγγράφου εἶχε περιληφθεῖ σὲ γαλλικὴ μετάφραση, σὲ φυλλάδιο ποὺ ἐκδόθηκε τὸ 1826 στὴ Γενεύη (βλ. τὴν πρόσφατη δίγλωσση ἐπανέκδοση τοῦ φυλλαδίου μὲ τίτλο: Ἐπίσημα ἔγγραφα γιὰ τὶς ἀποστολὲς βοήθειας πρὸς τὴν Ἑλλάδα ἀπὸ τὸν Eynard. Δημοσιευθέντα ἀπὸ τὴν Ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων Ἐπιτροπὴ τῆς Γενεύης, II, μτφρ. Δημ. Τσελεπής, σχόλια Παναγιώτα Παναρίτη, Ἀθήνα 2022, σ. 61-63). Στὴν ἑλβετικὴ ἔκδοση εἶχε προστεθεῖ καὶ ἕνας ὑποτιθέμενος διάλογος τοῦ Γεώργ. Καραϊσκάκη μὲ τοὺς Ὀθωμανοὺς στὸ πλοῖο τοῦ Δεριγνύ.

Προηγούμενες Εκδόσεις: Ὑπομνήματα, σ. 361-362, 374-376.

Γενναιότατε ἀδελφέ!

Μέχρι τοῦδε δὲν ἔλαβον τὴν εὐκαιρίαν τοῦ νὰ σὲ γράψω. Ἐπρόσμενα νὰ διώξωμεν κατὰ κράτος τὸν Κιουταχῆ καὶ ἔπειτα νὰ σὲ χαροποιήσω. Μόλον τοῦτο δύω πολέμους ἐκάμαμεν μὲ ὅλο τὸ ἐχθρικὸν ὀρδὶ εἰς τὰς 6 καὶ εἰς τὰς 8 καὶ εἰς τοὺς δύω τοὺς ἀφανίσαμεν. Μὲ τριῶν ἡμερῶν ψωμὶ καὶ στὸ γιλέκι ἐκινήσαμεν ἀπὸ Ἐλευσίνα καὶ ἐστρατοπεδεύθημεν εἰς Χαϊδάρι μίαν ὥραν μόνον μακρὰν ἀπὸ τὸ τουρκικὸν ὀρδί. Ἐκεῖ ἐσυγκροτήθη καὶ ὁ πρῶτος καὶ δεύτερος πόλεμος. Εἰς τὸν πρῶτον ἐδιώξαμεν ἕως εἰς τὰ ταμπούρια τους τὸν ἐχθρόν, καὶ εἰς τὸν δεύτερον εἰς τὸν ὁποῖον μᾶς ἐρρίφθη μὲ ὅλον τὸ σῶμα του τὸν ἐχαλάσαμεν. Ἂν εἴχαμεν καὶ ἡμεῖς μίαν μικρὰ καβαλλαρίαν βέβαια τὸν ἐκυνιγούσαμεν ἕως εἰς τὸν Εὔριπον καὶ ἀκόμη μακρύτερα. Μόλον τοῦτο ἀφ' οὗ ὁλόκληρον μίαν ἡμέραν τοὺς πετζοκόψαμεν ἐπειδὴ μᾶς ἔλειψεν τὸ ψωμὶ καὶ τὸ νερό, ἐσπέρας ἐτραβήχθημεν εἰς τὴν πρώτην θέσιν μας εἰς Ἐλευσίνα. Εἰς αὐτὲς τὲς δύω μάχες ἔδειξαν μεγάλην ἀνδρείαν καὶ ἐνθουσιασμὸν οἱ Ἕλληνες. Ἐχάσαμεν ἡμεῖς εἰς φονευμένους καὶ λαβωμένους μόλις ἑκατὸν καὶ οἱ ἐχθροὶ καθὼς ἀπὸ τοὺς ἰδίους ἐπληροφορήθημεν ἔχασαν εἰς τὸν τόπον ὑπέρ τοὺς τετρακοσίους καὶ πληγωμένους ἔλαβον πλῆθος. Ἐλπίζω εἰς τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ καὶ εἰς τὲς εὐχὲς τῶν Ἑλλήνων ἄλλην μίαν φορὰν ἀκόμη νὰ κινηθῶμεν καὶ νὰ χαλάσωμεν διὰ πάντα τὸν Κιουταχῆ. Ἀδελφέ! ἀνάγκη πᾶσα εἶναι νὰ μὲ

προφθάσης τὴν ἄτακτην καβαλλαρίαν ὁποῦ ἔχετε αὐτοῦ, εἶναι ἐδῶ καὶ ἡ τακτική, κατορθώνομεν καὶ μερικοὺς ἀκόμη ἀπὸ ἄλογα γερὰ καὶ πιντζίδες ὁποῦ εἶναι εἰς τὸ στρατόπεδον καὶ γίνεται ἓν σῶμα ἀπὸ τριακόσιους καὶ ἐπέκεινα· τόσοι φθάνουν διὰ νὰ κυνηγήσουν τοὺς ἐχθρούς. Καὶ μέσα εἰς τὴν Πελοπόννησον γνωρίζω ὅτι χρησιμεύει ἡ καβαλλαρία, πολὺ περισσότερον ὅμως θέλει ὠφελήσει ἂν ἔλθῃ ἐδῶ καὶ ἐνωθῇ μὲ τὴν τακτικήν. Καὶ τότε, ἀφ' οὗ δώσωμεν τοῦ διαβόλου στὸν Κιουταχῆ, ἐρχόμεθα συσσωματωμένοι καὶ πέφτομεν εἰς τὸν Ἰπραχήμην. Στρατηγὲ καὶ ἀδελφέ! ἡμεῖς ἐνώθημεν καὶ ἡ ἕνωσίς μας θὲ νὰ εἶναι παντοτεινή· πρέπει ὅμως νὰ δείξωμεν εἰς τοὺς Ἕλληνες καὶ εἰς τοὺς ξένους ὅτι ὁ σκοπὸς τῆς ἑνώσεώς μας εἶναι τὸ κοινὸν τῆς Πατρίδος ὄφελος. Βοήθησὲ με ἡ γενναιότης σου εἰς αὐτὴν τὴν ἐκστρατείαν τῆς Ῥούμελης διὰ νὰ [χα]λάσωμεν τὸν Κιουταχῆ καὶ ἀκολούθως σὲ βοηθῶ καὶ ἐγὼ μὲ τὴν ζωήν μου καὶ χάνεται ὁ Ἰπραχίμης. Αὐτὴ ἡ ἁμοιβαία βοήθεια εἶναι ὁ μόνος δεσμὸς τῆς φιλίας μας, δεσμὸς ὁποῦ θὰ ξιππάσῃ ὅλους τοὺς ἰδιοτελεῖς καὶ ὁποῦ θὰ σώσει την Πατρίδα. Γράφω εἰς τὴν Διοίκησιν καὶ ζητῶ τροφὲς καὶ πολεμοφόδια· ὀλίγα πράγματα ὅμως ἐλπίζω ἀπὸ τους ἄλλους καὶ ὅλα τὰ ἐλπίζω ἀπὸ τὴ γενναιότητά σου. Προσπάθησε λοιπὸν νὰ μὲ σταλῶσι τὸ συντομώτερον τροφαὶ καὶ πολεμοφόδια. Πρόφθασέ με καὶ τὴν καβαλλαρίαν καθώς ἀνωτέρω σὲ γράφω, καὶ πολλὰ ὀγλήγωρα μὲ ἔχεις σύντροφὸν σου ὅπου θέλεις, ἀφ' οὗ ἐλευθερωθοῦν αἱ Ἀθῆναι.

Κατὰ περίστασιν ἀνταμώθημεν εἰς τὴν φρεγάτα τοῦ Δερινὺ τὴν δευτέραν ἡμέραν τῆς ὑστερινῆς μάχης, ἐγώ, ὁ Χελιώτης καὶ ὁ καπ. Ψαριανὸς μὲ τὸν Κιουταχῆ, τὸν Ὀμέρ πασα καὶ ἄλλους. Κατ' ἀρχὰς ἐξιππάσθηκα, γρήγορα ὅμως ἐφιλιωθήκαμεν καὶ ἐλπίζω νὰ τὸν κοστίσῃ ἡ φιλία μου. Εἴπαμεν πολλά· ἐκεῖνος μὲ τὴν ἰδέαν τοῦ ὅτι ἔχει ῥαγιᾶδες τοὺς Ἕλληνες καὶ ἐγὼ μὲ τὴν ἰδέαν μου ὅτι εἴμεθα ἐλεύθεροι.

Ἔμαθα ὅτι ἔγιναν μερικαὶ μεταβολαὶ εἰς τὸ σύστημα τῆς διοικήσεως ἀηδεῖς. Δὲν ἠξεύρω, ἂν εἰς τὸν καιρόν, εἰς τὸν ὁποῖον ἔπρεπε νὰ λάβῃ τὸ διοικητικὸν μορφὴν σταθερωτέραν καὶ εὐηπολιπτοτέραν, ἦτον δίκαιον νὰ πέσωμεν ἀπὸ τὴν Σκύλλαν εἰς τὴν Χάρυβδιν καὶ ἀπορῶ πῶς ἡ γενναιότης σου ἐστάθης ἐδῶ φίλος καὶ κἄν δὲν μὲ ἰδέαζες. Ὅλος ὁ ξένος κόσμος μὲ ἀνοικτὰ μάτια βλέπει πῶς καὶ ποιοὶ διοικοῦν τοὺς Ἕλληνας, διότι ἀπὸ μόνιν ἀπὸ τὴν σοφὴν καὶ προσηρμοσμένην διοίκησιν κρέμεται ἡ εὐτυχία τῆς Ἑλλάδος. Ἄδικον λοιπὸν εἶναι ἡμεῖς οἱ Ἕλληνες νὰ ἀδιαφοροῦμεν διὰ τὸ πῶς καὶ ποιοὶ θὰ μᾶς διοικοῦν.

Μὲ ἐπίτηδες πεζὸν σὲ στέλλω τὸ παρόν. Προσμένω τὴν καβαλλαρίαν, προσμένω καὶ ἀπόκρισίν σου δι' ὅσα σὲ γράφω. Ἐγὼ δὲ μένω ὅλος πρόθυμος

ὁ εἰλικρινής φίλος
καραισκακης
Τῇ 12 Αὐγούστου 1826
Ἐν Ἐλευσῖνι

[πλαγίως, στὴ 2η σελίδα:]
Καραϊσκάκης 12 Αὐγούστου Ἐλευσίνα

ὀρδί (τουρκ. ordu) = στρατόπεδο

Αριθμός Τεκμηρίου
0755

Τίτλος
Επιστολή του Γεώργιου Καραϊσκάκη προς τον Θεόδωρο Κολοκοτρώνη για τις μάχες σε Ελευσίνα και Χαϊδάρι

Ημερομηνία Σύνταξης
12 Αυγούστου 1826

Τόπος Σύνταξης
Ελευσίνα

Συντάκτης
Καραϊσκάκης Γεώργιος

Αποδέκτης
Κολοκοτρώνης Θεόδωρος

Είδος Εγγράφου
Πρωτότυπο

Διαστάσεις
220mm × 325mm

Αρ. Φύλλων
1

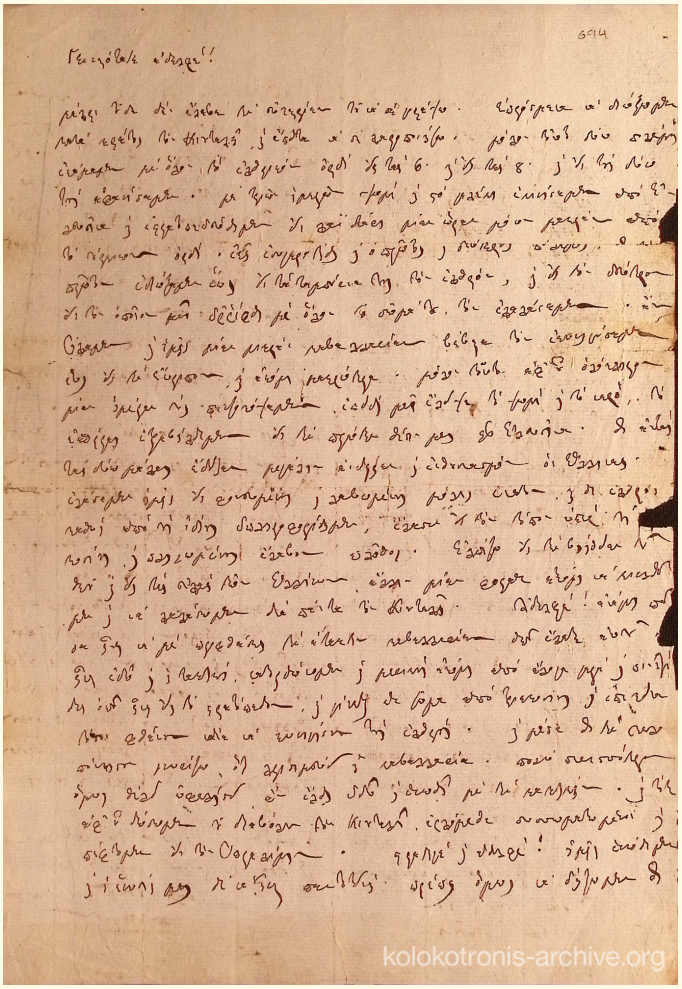
Γλώσσα
Ελληνικά

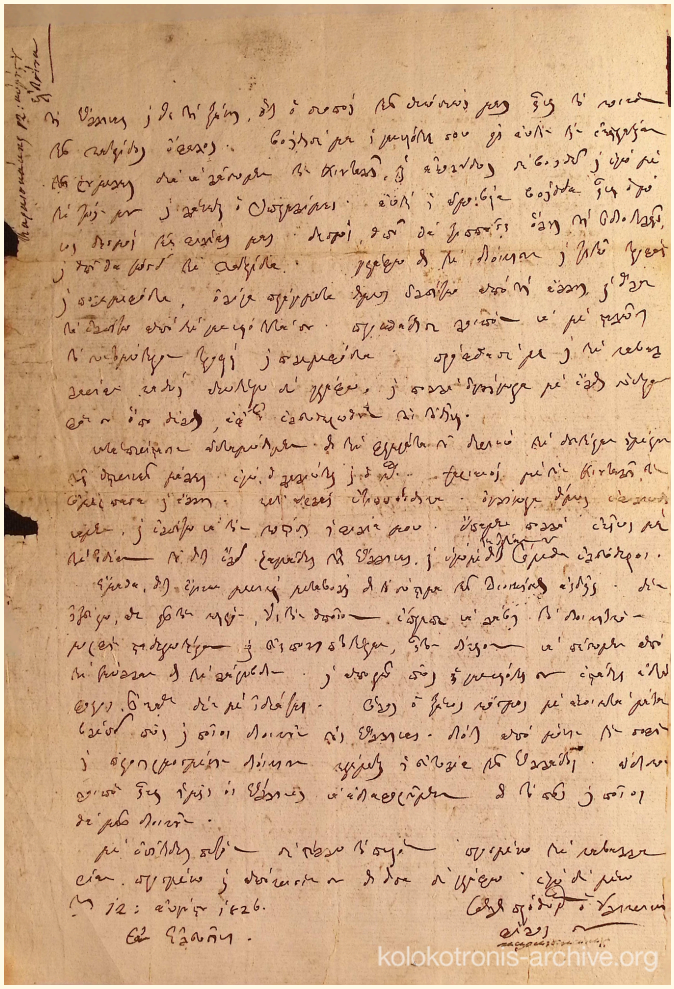
Προέλευση
ΑΡΧΕΙΑΚΟΣ ΤΟΠΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ

Διεύθυνση
kolokotronis-archive.org/items/code/0755

Μεταγραφή-Σχολιασμός: Βασίλης Παναγιωτόπουλος, Δημήτρης Δημητρόπουλος, Βαγγέλης Σαράφης, Σάκης Δημητριάδης
Έλεγχος μεταγραφής: Αγαμέμνων Τσελίκας

Creative Commons Αναφορά Δημιουργού - Μη Εμπορική Χρήση 4.0 Διεθνές (CC BY-NC 4.0).

kolokotronis-archive.org